

14. Абсолютни прирасти при верижна основа на тоталния коефициент за плодовитост на жените в Р България, за второ живородено дете през периода 1961 - 2008 година

Местоживеење	Години											
	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1997	2000	2005	2006	2007	2008
Общо	-0.08	0.07	0.12	-0.15	-0.01	-0.09	-0.33	0.04	0.02	0.02	0.03	0.03
Градове	-0.02	0.15	0.14	-0.19	-0.02	-0.05	-0.33	0.05	0.02	0.02	0.03	0.03
Села	0.59	0.12	0.03	-0.06	0.02	-0.24	-0.35	0.05	0.01	0.00	0.02	0.01

Измененията в стойностите на тоталния коефициент за плодовитост за второ дете както общо за страната, така и за градовете и селата имат еднакъв характер. С изключение на първите пет години - 1961 - 1965, през останалите има почти пълно съвпадение на нарастванията и пониженията в градовете и селата, а оттам и за страната. За разлика от коефициента за първо дете тук неговите стойности за селата остават малко по-високи от съответните за градовете. Това се дължи на по-различната нагласа на жените в селата, изразяваща се в висока плодовитост.

Както за първо, така и за второ дете се установява ефект от мерките, насърчаващи раждаемостта. Като цяло този ефект е с продължителност около 10 - 12 години за градовете и 10 - 15 години за селата. След 1980 г. напълно се възстановява трайната тенденция на понижение на плодовитостта на жените в България. Както се вижда от табл. 14, с изключение на периодите 1965 - 1970 и 1970 - 1975 г., до 2000 г. абсолютните прирасти са с отрицателен знак. Твърде

висок е размерът на негативния прираст през периода 1990 - 1997 г., съответно -0.33 за градовете и -0.35 за селата. Както при първо, така и за второ дете след 1997 г. равнището на плодовитост нараства. „Пораженията” от прехода и при второ дете са аналогични на тези при първо дете и също не се установява дори и минимален компенсаторен ефект. Очевидно пропуснатите раждания на първо и второ дете през десетилетието 1990 - 2000 г. няма да бъдат възстановени и те многократно ще дават отражение във всички възможни направления - не само във възпроизводството на населението през следващите десетилетия, но и в размера на трудовите ресурси, в натовареността на финансово-осигурителната система, образователната система и т.н. На практика този ефект вече започва да се проявява, тъй като първите кохорти, родените през 1990 г., са в репродуктивна възраст и скоро ще излязат на трудовия пазар и икономическата система ще трябва да се съобразява със свития размер на тези поколения.

15. Тотален коефициент за плодовитост на жените в Р България по местоживеење, за трето живородено дете през периода 1961 - 2008 година

Местожи- веење	Години												
	1961	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1997	2000	2005	2006	2007	2008
Общо	0.22	0.19	0.26	0.21	0.19	0.18	0.15	0.07	0.08	0.08	0.08	0.09	0.09
Градове	0.12	0.10	0.16	0.15	0.14	0.14	0.12	0.06	0.07	0.07	0.07	0.07	0.07
Села	0.31	0.30	0.43	0.37	0.32	0.33	0.25	0.11	0.13	0.14	0.13	0.14	0.14